

Reus compta ja amb dues experiències de Pressupostos Participatius i vol impulsar-ne una nova edició on la ciutadania podrà intervenir en la presa de decisions de la ciutat, proposant, debatent i decidint a què es destinarà una part del pressupost d'inversions.

Aquest nou procés de Pressupostos Participatius s'impulsa també amb l'objectiu d'enfortiment democràtic, d'empoderament de la ciutadania i d'implicació en la vida pública a través de la deliberació, la construcció col·lectiva de propostes i la coresponsabilitat.

1.- OBJECTE DE LES BASES

L'objecte d'aquestes bases és regular el procés de Pressupostos Participatius, en tant que és una eina amb la qual la ciutadania decidirà directament el destí de la partida del pressupost d'inversions reservada a aquest efecte.

2.- PROJECTES

Els projectes cercaran l'impacte al conjunt del territori. Es preveu l'execució de tots els projectes que hagin superat les diferents etapes del procés participatiu i que, per ordre dels resultats de votació, es puguin incloure dins la partida pressupostària del capítol d'inversions dedicada als Pressupostos Participatius del pressupost municipal 2022.

2.1.- Tipologia de projectes

Es defineixen dues tipologies de projectes:

- **Petits projectes.-** Són aquells que tenen un cost de fins a 50.000 €.
- **Grans projectes.-** Són aquells que tenen un cost d'entre 50.000'01 fins a 150.000 €.

2.2.- Condicions dels projectes

Els projectes poden ser inversions de qualsevol àmbit de competència municipal essent concrets, valorables econòmicament, i en la mesura del possible, que permetin múltiples ubicacions al territori.

Els projectes hauran de complir els següents requisits:

- Que siguin considerats inversions.
- Que donin resposta a una necessitat concreta sobre un espai públic: ciutat, barri, carrer o espai municipal.
- Que facin referència a àmbits i matèries de competència municipal.
- Que siguin realitzables tècnicament.
- Que no contradiguin els plans vigents.
- Que siguin viables econòmicament.
- Que no tinguin un cost superior als 150.000 euros.
- Que respectin el marc jurídic existent.
- Que no representin un cost addicional en futurs pressupostos ni creïn dependència.
- Que no tinguin un cost extra de manteniment més enllà de l'ordinari que l'Ajuntament realitza de manera habitual.
- Que no suposin la contractació de personal.
- Que no serveixin per finançar l'aportació municipal d'actuacions vinculades a subvencions externes.
- Que no siguin ofensius, discriminatoris per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Aquesta situació pot ser denunciada pels usuaris/es de la plataforma <https://participa.reus.cat> i l'Ajuntament es reserva en tot cas el dret de retirar la proposta presentada.

3.- ESTRUCTURA DEL PROCÉS

Prèviament s'ha realitzat un treball de definició i planificació del procés de Pressupostos Participatius, així com de definició de la composició i de la constitució dels diferents òrgans de participació i, a partir d'aquí, les etapes del mateix seran les següents:

- **Etapa 1.-** Informació, comunicació i difusió del procés.
- **Etapa 2.-** Presentació dels projectes.

- **Etapa 3.-** Avaluació dels projectes presentats i valoració tècnica.
- **Etapa 4.-** Recollida de suports als projectes presentats (pre-selecció)¹.
- **Etapa 5.-** Valoració econòmica dels projectes finalistes.
- **Etapa 6.-** Exposició pública i votació ciutadana dels projectes prioritzats.
- **Etapa 7.-** Retorn dels projectes escollits per la ciutadania i execució.
- **Etapa 8.-** Avaluació del procés.
- **Etapa 9.-** Seguiment de l'execució dels projectes guanyadors.

4.- PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA

Els ciutadans i les ciutadanes a títol individual, poden participar en les següents etapes del procés:

- Presentant projectes dins del període previst a tal efecte.
- Donant suport als projectes presentats (només en el cas de fer una pre-selecció).
- Votant els projectes finalistes dins del període previst a tal efecte.

La participació al procés s'estableix per a tota la ciutadania de 14 anys o més i empadronada a Reus abans del 15 de setembre de 2022.

Per poder participar en les diferents etapes del procés, caldrà donar-se d'alta com a usuari a la plataforma on-line <https://participa.reus.cat> dels Pressupostos Participatius amb les dades: nom d'usuari, adreça de correu electrònic, contrasenya, i acceptar els termes i condicions d'ús. Aquest registre serà únic per a totes les fases i qualsevol dels processos participatius de la plataforma.

5.- ÒRGANS DEL PROCÉS

5.1- La Comissió Tècnica

¹L'etapa de pre-selecció només es durà a terme si el nombre de projectes presentats supera les 50.

La Comissió Tècnica estarà presidida per la regidora competent en matèria de participació ciutadana i formada per un tècnic de participació, que assumirà les funcions de secretaria de l'òrgan, i un tècnic o tècnica designat d'alcaldia, comunicació, serveis tècnics, informàtica, assessoria jurídica, intervenció i contractació.

No serà necessari que tots els membres de la Comissió Tècnica assisteixin a totes les reunions, sinó que es convidaran atenent a la naturalesa i els objectius de cadascuna de les reunions.

També podran assistir a la reunió o es podran nomenar assessors/es d'altres departaments sempre que el projecte requereixi de la seva aportació tècnica.

Aquest òrgan tindrà un paper d'acompanyament i suport tècnic al llarg de tot el procés, especialment rellevant en:

- **Etapa 2.-** Serà l'encarregada d'avaluar i validar que els projectes presentats per la ciutadania compleixin els criteris definits al punt 2.2 de les presents bases. També destriarà quins projectes són les catalogats com a projectes grans (entre 50.000'01 i 150.000 euros) o projectes petits (fins a 50.000 euros). Aquests imports en ambdós casos són amb IVA inclòs.
- **Etapa 5.-** Haurà de valorar econòmicament els projectes finalistes.
- **Etapa 8.-** Farà un treball d'avaluació interna del procés per tal de detectar els seus punts forts i aquells que cal millorar en les properes edicions.

5.2.- La Comissió de Seguiment

La Comissió de Seguiment estarà formada per quatre representants d'entitats, tres representants de la ciutadania i un tècnic de l'àrea de participació, nomenats per la regidora competent en matèria de participació ciutadana, que serà qui presidirà aquest

òrgan. El tècnic de l'àrea de participació serà qui assumirà les funcions de secretaria de la Comissió.

La selecció dels membres de la Comissió de Seguiment, que són els representants d'entitats i de la ciutadania, es realitzarà de la següent manera:

- Un/a representant de la Federació d'Associacions de Veïns de Reus, a proposta de les associacions de veïns que en formen part.
- Un/a representant de les Associacions de Veïns no federades, escollit mitjançant sorteig aleatori.
- Dos/dues representants de la resta d'entitats, escollides mitjançant sorteig entre les entitats inscrites en el Registre Municipal d'Entitats Ciutadanes.
- Tres representants de la ciutadania, escollides mitjançant sorteig entre les persones inscrites al registre ciutadà.

La Comissió de Seguiment tindrà una funció de control i seguiment de la correcta execució del procés. En aquest sentit, rebrà tota la informació necessària per realitzar aquesta funció i podrà fer propostes de millora.

En cas d'empat en el moment de donar suports o de la votació dels projectes, la Comissió de Seguiment serà l'encarregada d'establir-ne l'ordre, per sorteig.

6.- DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS

6.1.- Etapa 1.- Informació, comunicació i difusió del procés

En aquesta fase s'informarà a la ciutadania de l'inici d'una nova edició dels Pressupostos Participatius a través de diferents canals, que permetin la màxima difusió del procés.

En aquest sentit, es farà pedagogia de la participació ciutadana i, en concret, s'explicarà en què consisteixen els pressupostos participatius i de quina manera la ciutadania hi pot participar. Amb aquesta finalitat, es faran unes sessions informatives als diferents centres cívics de Reus.

6.2.- Etapa 2.- Presentació de projectes

Durant aquesta etapa es podran presentar els projectes generats per la ciutadania del municipi. El període de presentació de projectes serà, com a mínim, de 3 setmanes, ampliant-se si es considera necessari.

Hi haurà dues maneres d'elaborar els projectes: individualment o través dels tallers de participació.

Durant la primera part de l'etapa 2 es duran a terme un seguit de sessions informatives amb l'objectiu de facilitar informació, aclarir dubtes i fomentar la presentació de projectes.

A) Projectes elaborats individualment

Cada ciutadà o ciutadana a títol individual podrà fer 1 proposta per a la ciutat. Els projectes els podran fer aquells ciutadans/es que tinguin 14 anys o més i que estiguin empadronats a la ciutat en data anterior al 15 de setembre de 2022 .

De la mateixa manera, els projectes es podran presentar de dues formes, presencial o online:

- Els projectes presentats online es publicaran immediatament a la plataforma <https://participa.reus.cat>.
- Els projectes presentats de manera presencial, en suport paper, es recolliran en els centres cívics i, si es considera oportú, a altres espais del territori habilitats a tal efecte, per tal de poder arribar al màxim nombre de persones possible. Aquests llocs es publicaran a la plataforma <https://participa.reus.cat> i a altres mecanismes de comunicació i difusió habilitats per al procés de participació.

Les propostes presentades de manera presencial es recolliran un dia a la setmana de cadascuna de les setmanes que durarà la fase de presentació de propostes i s'introduiran a la citada plataforma el dia següent o dia hàbil immediatament posterior a la seva

recollida. Si hi ha algun projecte en format paper que no compleixin amb els requisits necessaris per poder participar quedarà anul·lat i no s'introduirà a la plataforma.

Quedaran anul·lats tots els projectes que:

- Siguin presentats per persones que no compleixin els requisits d'empadronament i edat.
- Tinguin complimentades de forma incorrecte totes les dades demanades.

En cas que la mateixa persona presenti un **projecte de forma presencial i un altre a través de la plataforma:**

- Només serà vàlid el que es presenti a través de la plataforma.
- En cas que la mateixa persona presenti **més d'un projecte de forma presencial:**
 1. Si no tenen la mateixa data, només serà vàlid el de més antiguitat.
 2. Si un o més projectes presenten data i altres no, només serà vàlid el projecte més antic on consti la data.
 3. Si tenen la mateixa data, només serà vàlid el primer que s'hagi entrat a la plataforma.

Els **projectes presentats presencialment** s'han de consignar en una fitxa formulari que haurà d'incloure obligatòriament els següents apartats:

- Nom de la persona
- DNI
- Adreça de correu electrònic
- Títol
- Cos (descripció)
- Categoria de la proposta (escollir opcions)
- Àmbit territorial (Ciutat/ barri/carrer)
- Data

Els centres cívics de la ciutat, i altres espais a determinar, seran punts de suport a la participació ciutadana i, a aquest efecte, comptaran amb un espai dotat d'ordinadors per tal que les persones que ho desitgin puguin presentar els seus projectes des d'allà (durant uns dies i hores concretes, que s'informaran durant la campanya de comunicació i a la plataforma <https://participa.reus.cat>).

Els projectes presentats a través de la plataforma requeriran d'un registre previ a la mateixa. Durant la presentació del projecte online també es demanarà al proponent:

- Nom de la persona
- DNI
- Adreça de correu electrònic
- Títol
- Cos (descripció)
- Categoria de la proposta (escollir opcions)
- Àmbit territorial (Ciutat/ barri/carrer)
- Data

B) Projectes elaborats col·lectivament a través dels tallers

S'organitzaran 1 ó 2 tallers participatius oberts a la ciutadania. Les persones assistents tindran l'oportunitat de crear de forma col·lectiva projectes de ciutat de diferents àmbits. Fruit de la deliberació i el consens dels tallers, els propis participants escolliran 6 projectes de ciutat que tindran com a peculiaritat el fet de passar directament a l'etapa de votació i, per tant, no necessitaran passar per l'etapa de recollida de suports per a classificar-se. Al finalitzar els tallers s'introduiran els projectes consensuats a la plataforma.

6.3.- Etapa 3.- Avaluació dels projectes presentats i valoració tècnica

En aquesta etapa la Comissió Tècnica haurà de comprovar que els projectes presentats reuneixin els requisits establerts al punt 2.2 de les presents bases i rebutjar aquells

projectes que no els compleixin. Tots els projectes acceptats s'hauran de classificar segons el seu cost aproximat en projectes grans (de 50.000'01 fins a 150.000€) i projectes petits (fins a 50.000€). En el cas que hi hagi dos projectes o més amb el mateix o contingut similar, aquests podran ser agrupats si correspon per la Comissió Tècnica. En el cas d'agrupar projectes, aquesta agrupació haurà de ser comunicada als autors/es dels mateixos a efectes informatius.

Finalment s'elevrà la selecció efectuada a la Comissió de Seguiment. Una vegada informada la Comissió de Seguiment dels projectes validats tècnicament, es comunicaran a tots els participants per correu electrònic i es publicarà l'estat del seu projecte a través de la plataforma.

6.4.- Etapa 4.- Recollida de suports a els projectes presentats (pre-selecció)²

Aquesta etapa només s'activarà en el supòsit que s'acceptin per part de la Comissió Tècnica més de 60 projectes. En aquest cas, s'hi podrà donar suports per pre-seleccionar els 20 projectes grans i 40 projectes petits que passaran a l'etapa de votació (si en alguna de les dues categories n'hi ha menys dels indicats, l'altra categoria n'incorporarà més fins arribar al total de 60 projectes pre-seleccionats). La comissió tècnica es reserva el dret de reconsiderar acceptar tots els projectes, sense haver d'anar a l'etapa 4 de recollida de suports, si el nombre de projectes presentats no supera el 15% de l'estipulat.

Cada ciutadà podrà donar un total de 6 suports als projectes presentats: 2 per a projectes grans i 4 per a projectes petits. El període de suports serà com a mínim de 2 setmanes, ampliant-se si es considera necessari.

6.5.- Etapa 5.- Valoració econòmica dels projectes finalistes

La Comissió Tècnica durà a terme una valoració econòmica dels projectes finalistes i, una vegada realitzada, elevarà a la Comissió de Seguiment aquests projectes.

²En cas que hi hagi més de 60 projectes

6.6.- Etapa 6.- Exposició pública i votació ciutadana dels projectes prioritzats

Els projectes sotmesos a votació es publicaran a través de la plataforma online <https://participa.reus.cat>. El període de votació serà, com a mínim, de 3 setmanes, ampliant-se si es considera necessari. Paral·lelament, s'establirà un període perquè les persones que hagin presentat un projecte puguin defensar-la públicament. A la plataforma Reus Participa es determinarà on i com es durà a terme aquesta defensa de projectes.

La votació es realitzarà a partir de la plataforma on-line <https://participa.reus.cat>. Els Centres Cívics de la ciutat -i, si es considera oportú, altres espais del territori que es donaran a conèixer a través dels mecanismes de comunicació habilitats per al procés, com la plataforma o les xarxes socials de l'Ajuntament- comptaran amb un espai dotat d'ordinadors per tal que la ciutadania que vulgui pugui fer-ho des d'allà (durant uns dies i hores concretes, que s'informaran durant la campanya de comunicació, els centres cívics es dotaran de personal de suport per poder fer la votació d'aquelles persones que ho requereixin). Cada persona podrà votar 2 projectes grans i 4 projectes petits.

Finalitzat el període de votació i, en funció del nombre de vots rebuts per cada projecte, s'escolliran per ordre aquells més votats i que es puguin incloure dins el crèdit reservat als Pressupostos Participatius: un mínim de 4 projectes grans i un mínim de 8 projectes petits .

Els 4 primers projectes de la categoria projectes grans i els 8 primers de la categoria projectes petits, seran acceptats. Si aquests primers projectes no esgoten el crèdit pressupostari assignat, s'incorporaran a la relació de projectes executables el cinquè projecte més votat de la relació de projectes grans i els projectes novè i desè de la relació de projectes petits, i així successivament fins que s'esgoti el crèdit pressupostari, a raó d'un projecte gran i dos de petits.

Aquest ordre podrà ésser alterat quan el crèdit disponible sigui insuficient per assumir-lo, segons el pressupost assignat a cada projecte en l'etapa 5.

6.7.- Etapa 7.- Retorn dels projectes escollits per la ciutadania i execució.

En aquesta etapa, es publicaran els projectes escollits i es comunicarà a les persones impulsores del projecte que aquest ha estat escollit per ésser executat. A partir d'aquest moment, els departaments municipals corresponents iniciaran tots els tràmits pertinents per la seva realització.

L'acompanyament es farà per part de la Comissió Tècnica però sempre amb l'impuls de la Regidoria de Participació.

6.9.- Etapa 8.- Avaluació del procés

En finalitzar el procés participatiu, a través de la plataforma on-line <http://participa.reus.cat> es facilitarà un qüestionari d'avaluació del procés a tots i totes les participants per tal de millorar de cara a futures edicions.

També es realitzaran tasques d'avaluació del procés a les reunions per part de la Comissió Tècnica i la Comissió de Seguiment. Després de l'avaluació del procés la Comissió de Seguiment es dissoldrà.

6.10.- Etapa 9.- Seguiment de l'execució dels projectes guanyadors

Una vegada obtinguts els projectes guanyadors, es farà un triple seguiment:

A) Seguiment tècnic: s'impulsarà un treball col·laboratiu i transversal amb els departament responsables de l'execució dels projectes, així com amb la resta de departaments implicats, que consisteix en:

- Assignar els projectes als diferents departaments que tinguin la competència per executar-los. Aquests departaments seran els responsables de realitzar el projecte en les seves diferents fases.

- Establir canals d'informació i comunicació continuada fins que el projecte es doni per finalitzat. L'objectiu és que el departament de participació pugui saber en tot moment en quina fase d'execució es troba el projecte, ja que després haurà d'informar tant als proposants com a la ciutadania en general.
- Coordinar totes les trobades amb els proposants. Al llarg del procés es generen diferents espais de diàleg, com veurem a continuació, que són coordinats pel departament de participació.
- Treballar de forma col·laborativa i transversal amb la resta de departaments.- Els projectes, tot i que tinguin assignat un responsable per la seva execució, sovint requereixen de l'actuació d'altres departaments.
- Coordinar amb el departament de comunicació les accions informatives que es vulguin realitzar.

B) Seguiment amb les persones proposants: es farà un seguiment amb les persones proposants a través de diferents espais de trobada i diàleg, on també hi assistiran el personal tècnic i representants polítics de la Regidoria de Participació, Bon Govern i Serveis Generals, de la Regidoria responsable de l'execució del projecte, així com les persones que van fer les propostes més votades. Aquest retiment de comptes es farà de la següent manera:

- Primera reunió al finalitzar el procés de participació on es convoca a la persona proponent, a la tècnica de participació i a un tècnic o tècnica del departament responsable de la gestió del projecte. L'objectiu d'aquesta trobada és que els tècnics municipals realitzin un projecte el més semblant possible a la proposta guanyadora. Per tant, aquesta reunió tindrà lloc abans de la redacció tècnica del projecte.

- Segona reunió quan el projecte està redactat. En aquesta reunió es mostrarà i s'explicarà el projecte redactat a la persona proponent i es modificaran alguns aspectes, si s'escau, en funció de si el recollit al projecte tècnic reflecteix la idea de la persona proponent. L'objectiu és consensuar el projecte, aprovar-lo i iniciar les obres.
- Durant l'execució de les obres es podran convocar altres reunions si hi ha aspectes importants a comentar. Si no és el cas, es mantindrà informada a la persona proponent de l'evolució de l'execució, ja sigui via telefònica o per correu electrònic.
- Última reunió al finalitzar les obres i inaugurar el projecte. Aquesta darrera trobada, en la mesura del possible, es realitzarà a l'edifici, plaça, parc, etc., on s'hagin realitzat l'obra i es donarà per finalitzat el projecte.
- Col·locació de placa per identificar que el projecte realitzat és fruit de la participació de la ciutadana en el procés de pressupostos participatius.

C) Seguiment a través de la plataforma: a banda del retiment comptes personalitzat a cada persona proponent, també s'anirà fent un seguiment a la plataforma <https://participa.reus.cat>, publicant les fases relatives a l'estat d'execució de cada projecte. L'objectiu d'aquest seguiment és que tota la ciutadania pugui saber en tot moment en quina fase es troba cadascun dels projectes guanyadors dels Pressupostos Participatius 2022.

DILIGÈNCIA: Per fer constar que les bases del procés de pressupostos participatius 2022 s'han aprovat per resolució número 2022017147 de la regidoria delegada de l'Àrea de Participació, Bon Govern i Serveis Generals, de data 23 de setembre de 2022.

El secretari general,

Jaume Renyer Alimbau